

ПРОЕКТ НА ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС ПРОЕКТІВ

« МОЇ ПРАВА – МОЄ ЖИТТЯ »

БУЛІНГУ – НІ

АВТОР ПРОЕКТУ: ВЕРОНІКА ДОРОНІНА

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

М. КАМ'ЯНСЬКЕ

Паспорт проекту

Назва проекту: Булінгу – **НІ!**

Учасники проекту: учні 7 - 8 класів СЗШ №7 м.Кам'янське

Тип проекту: короткостроковий – вересень 2018 - травень 2019

Мета проекту: формування правових знань, правил поведінки в суспільстві; формування толерантності, здатності до успішної соціалізації підлітків в суспільстві.

Завдання проекту: сприяти формуванню у підлітків правової культури, загальнолюдських цінностей, вихованню поваги до прав і свобод особистості, почуття власної гідності, справедливості; ознайомити учнів з правами неповнолітніх; розглянути зміст статей, правових документів, в тому числі Загальної Декларації прав людини та Конвенції про права дитини, дати можливість учасникам набути навичок впевненої поведінки, сприяти формуванню в учнів навичок правомірної поведінки, вміння самостійно приймати рішення в різних ситуаціях; виховувати почуття шанобливого ставлення до закону і прав інших людей, вміння відповідати за свої вчинки.

Хід реалізації проекту:

- 1) провести соціологічне опитування учнів школи (вересень);
- 2) вивчити нормативно - правову базу, яка існує з даної проблеми (жовтень);
- 3) провести конкурс плакатів серед учнів «**Булінгу – НІ!**» (грудень);
- 4) випустити буклет-пам'ятку « Як не стати жертвою булінгу» (січень);
- 5) психолог проводить цикл майстер-класів:
 - як виявити агресора і жертву в школі (жовтень);
 - як дітям уникнути цькування в школі: 4 дієвих поради (листопад);
 - як батькам уберегти дитину від знущань (грудень);
 - як діяти вчителям, коли в класі присутній булінг (лютий);
 - «Що робити якщо ...» - правильні установки поведінки (березень).

Для того, щоб сприяти формуванню у підлітків правової культури ми пропонуємо:

- 1) інформувати школярів про те, до кого можна звернутися за допомогою (протягом року);
- 2) провести конкурс малюнків та плакатів «Травли.net» (березень);
- 3) організувати акцію «Булінгу – **НІ!**» (квітень);
- 4) виступ психолога на батьківських зборах з програмою «Як захистити дітей від булінгу і чому це стосується кожного» (квітень).

Актуальність проекту:

Це не проблема однієї дитини або одного навчального закладу. Булінг - це психологічна катастрофа, яка існує багато років і з кожним роком набирає все більших масштабів, приймає більш сучасні форми (кібербулінг) і стає більш жорстоким. Діти можуть не просто обізвати свого однолітка, жартівливо штовхнути або розмалювати йому зошит. На жаль, сьогодні булінг - це набагато серйозніша проблема. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, за рівнем прояву агресії серед підлітків, Україна займає четверте місце в Європі, сьоме - у світі по переслідуванням і дев'яте - по числу жертв булінгу. Причетні до булінгу в тій чи іншій мірі 80% українських школярів, а цькуванню і знущанням піддається кожна четверта дитина. У 2016 році ЮНІСЕФ було опитано 100 тисяч підлітків з 18 країн. 60% з них відповіли, що стали жертвами булінгу. Дослідження, які проведені ЮНІСЕФ свідчать, що в Україні з булінгом стикалися 67% дітей у віці від 11 до 17 років. При цьому 48% жертв про насильство і цькування нікому не розповідали. Досить показовим є опитування проведене Слов'янською гімназією Києва, коли 42% учнів зізналися, що піддавалися булінгу. Опитування педагогів показало, що 89% нічого про факти булінгу в гімназії, де вони працюють, не чули, а 87% опитаних батьків були впевнені, що з їхніми дітьми нічого подібного ніколи не відбувалося.

Форми реалізації проекту:

- Тематичні бесіди
- Дискусійні гойдалки
- Майстер-класи з психологом
- Кіноперегляди
- Акції
- Конкурс малюнків і плакатів
- Випуск тематичних флаєрів і закладок
- Батьківські збори

Очікувані результати:

Заповнити прогалини в знаннях учнів про свої права.

Вироблення практичних навичок і умінь правомірної поведінки.

Отримання навичок для самозахисту від булера.

Відповідальне ставлення до правомірної поведінки підлітків, шанобливе ставлення до закону і прав інших дітей.

Буклет-пам'ятка «Як не стати жертвою булінгу».

1. Спостерігай за колективом. Визнач лідера, свиту і жертву. Є два шляхи - або безпосередньо налагоджувати контакт з лідером, або знайти підтримку серед тихих мовчунів і дізнатися, що і як відбувається. Це у випадку, якщо колектив для тебе новий. У будь-якому випадку, щоб налагодити відносини з агресором, спілкуватися потрібно з ним наодинці. Публічно він не піде на контакт, буде грати на цю саму публіку. А ось в ситуації один на один є шанс нормально поговорити і прояснити позицію.
2. Якщо це свої люди, то треба змінювати поведінку і свою реакцію на їх випадки: аналізуй, що їх більше підбадьорює і роби навпаки.
3. Не розумієш як краще вчинити, запитай у старших. Краще, у старших учнів, у них є свіжий погляд і сучасний досвід. Батькам (іншим дорослим) теж скажи: будь-який досвід важливий, він дозволить знайти свій шлях.
4. Не сподівайся, що все закінчиться саме собою. Що переслідувачам рано чи пізно набридне. Як говорив психолог Михайло Литвак: «Надія помирає останньою, але її треба вбивати першою» для того, щоб почати діяти. Шукай способи, як змінити ситуацію, читай, аналізуй, знаходь помічників.
5. Змінюй те, що можна змінити. Якщо є очевидна неохайність - виправ. Якщо щось непоправно, якщо це необхідність (окуляри) або твоя фізіологічна особливість, просто тримай спину рівно, а погляд прямо. Як каже психолог: «Чим складніша ситуація, тим рівніше спина!». Це аналогія з тваринним світом. Підібганий хвіст - визнання поразки. Гучний рик - готовність до бою. Знаки тіла - дуже важливі, тренуй їх.
6. Якщо при «сутичці» не можеш сказати ні слова, у тебе тремтить голос, просто мовчи, але дивись в очі. Погляд повинен бути таким, щоб в ньому читалася твоя позиція і все, що ти хочеш сказати, але не можеш. Розумію, що сказати простіше, ніж зробити, але ти тренуйся перед дзеркалом, коли ніхто не бачить. Звичайно, після тренування погляду, треба буде вчитися відповідати. Шукай формулювання, звернися за допомогою.
7. Знайди альтернативне коло спілкування поза школою. У тебе точно є талант і захоплення, йди до себе подібних. Навіть під час пошуку себе, перепробувавши кілька видів занять, ти зустрінеш багато нових підлітків, а можливо, і друзів, зможеш отримати підтримку і зміцнити віру в себе.

Поради батькам:

Найголовніше - вивести питання в публічне поле. Про це повинна заговорити вся школа, всі вчителі та учні. Але колектив не повинен гудіти про те, що батьки примчали в істериці, так як їм поскаржилася їхня дитина. Це все погіршить. Важливо, щоб всі зрозуміли, яка катастрофа для школи, вчителів, класу, булера те, що сталося.

Ви повинні підготуватися до походу в школу, як прокурор готується до звинувачення! Вам потрібно принести не скарги, а факти і оцінку (неприпустимість подібного в цивілізованій школі) ситуації. Нехай від моменту визнання дитини до вашого походу в школу пройде кілька днів або тиждень, але ви повинні бути підготовлені.

Якщо ви викладаєте проблему чітко і вимагаєте негайної реакції, то проблема буде зупинена.

Булер зачайтсья, хоч це і не вирішить ситуацію кардинально, але з цього моменту вашу дитину перестануть тероризувати. Швидше за все, він не зможе спокійно ходити в школу, тому що йому можуть побічно завдавати шкоди. Вам вирішувати, ходити йому в цей час на заняття чи ні. Хтось вважає, що в цей момент дитина повинна з'являтися в колективі, даючи таким чином зрозуміти, що позиція сім'ї досить чітка і сильна, інші вважають, що не треба.

Але тут важливо орієнтуватися на дитину. Дивитися, як їй легше, щоб не було насильства, але вже з боку батьків.

Однозначно постане питання, як вчитися далі: чи переводити когось в інший клас або школу. Хто повинен піти: булер чи ваша дитина.

Тут потрібно тверезо оцінювати: покаравши булера і залишивши їх в одному колективі, ми можемо просто розвинути фантазію агресора на варіанти знущань. Ніхто не відміняв психологічне насильство, яке складно довести, тому що не залишає за собою видимих пошкоджень - саден, синців і переломів, але при цьому не менш небезпечно.

Треба враховувати обставини, що виходять з позиції школи, батьків булера і бажань вашої дитини.

Перша допомога жертві булінгу:

В першу чергу, необхідно створити умови безпеки - недопущення булінгу. Якнайшвидше роз'єднати дитину з відповідними стресовими впливами.

Поговоріть з класним керівником, з адміністрацією школи. Бажано це робити спокійно, без криків і погроз, підключайте на допомогу шкільного психолога. Якщо адміністрація школи виявляє байдужість або ж заперечує проблему булінгу - в таких школах насильство неминуче, змириться і переведіть дитину в іншу школу.

Якщо у дитини важкий психічний стан - ні в якому разі не відправляйте його в школу, зверніться за допомогою до психолога або психотерапевта в поліклініці.

У відносно легких і нетривалих випадках цькування, можна самим зміцнити захисні сили особистості. Навчіть дитину правильно реагувати. Детально поясніть, чому важливо спокійно реагувати на спроби вивести його з себе, щоб не задовольнити кривдника, заради якого вся жорстока гра і затівається. Порадьте не намагатися зупиняти плітки, не лізти в бійку, не мститися, зберігати почуття гумору.

Для взаємодії з кривдником можна порадити дитині скористатися трьома простими питаннями.

1. «Для чого ти це (сказав, зробив і т.інш.)?». Якщо агресору спокійно поставити таке питання, то він розгубиться і швидко припинить свої нападки. Головне продовжувати ставити це питання, не піддаючись на нові провокації. Як правило, жоден кривдник не зможе ясно відповісти, для чого він це робить.
2. «Як ти це визначив?» Якщо, наприклад, дитину обзивають недотепою, то поставити це питання: «Як ти визначив, що я не вмію це робити?».
3. «Що тобі заважає ...?». Наприклад: «Що тобі заважає відійти і зайнятися своєю справою?», «Що тобі заважає вчитися так само добре, як я?», «Що тобі заважає звернутися до мене за допомогою, замість того, щоб заздрити?»

Зберігайте оптимізм, будьте чуйні і уважні, але не драматизуйте.

Фільмотерапія.

Список фільмів за темою булінгу:

«Керрі» (1976),

«Опудало» (1983),

«Серце Америки» (2002),

«Піф-паф, ти мертвий» (2002),

«Клас» (2007),

«13 причин чому» (2017).

Переглядаючи фільм, підліток може провести паралель з тим, що відбувається з ним в його класі, побачити свою ситуацію і поділитися з батьками.

Такий перегляд можна влаштувати і в класі, а потім влаштувати аналіз фільму.

10 книг про цькування в школі

Булінг в школі не має вікових обмежень і не завжди виходить від більш сильних до слабших. Жертвами можуть стати і вчителі, і батьки та й самі агресори можуть мінятися місцями з об'єктами їх цькування. «Як пережити цькування?» , «Що рухає агресорами?» - часом відповіді на ці питання простіше знайти в художній літературі, ніж в кабінеті психолога.

10 головних творів про булінг в школі, які варто прочитати всім.

1. Андрій Богословський «Вірочка»

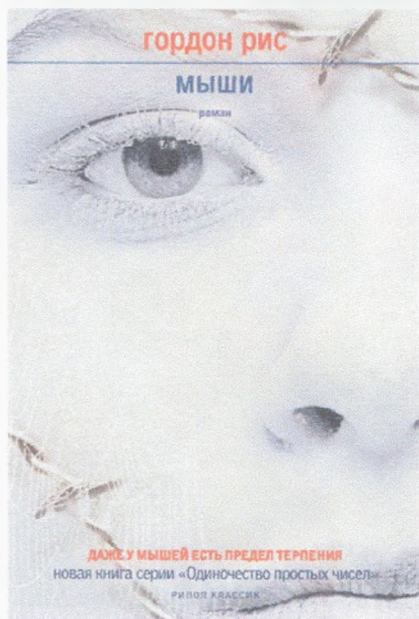
2. Джоді Піколт «Дев'ятнадцять хвилин»

3. Володимир Железников «Опудало»

4. Гордон Рис «Миши»

5. Анніка Тор «Правда чи наслідки»

6. Бел Кауфман «Вгору по сходах, що ведуть вниз»

7. Кендзіро Хайтані «Погляд кролика»

КЕНДЗИРО
ХАЙТАНИ **ВЗГЛЯД
КРОЛИКА**

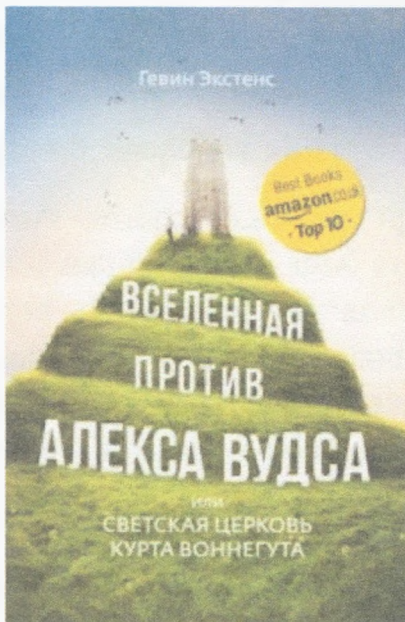
8. Джованні Моска «Спогади про школу»

9. Грейс Макклін «Найпрекрасніша земля на світі»

10. Гевін Екстенс «Всесвіт проти Алекса Вудса»

Додаток 6

Вправи та ігри для згуртованості класу .

Вправа «Закінчи речення».

Почати зустріч має сенс саме з цієї вправи, щоб звернути увагу учнів на проблеми взаємовідносин в класі.

Мета: спонукати підлітків замислитися над своїм ставленням до однокласників, проаналізувати, що подобається і не подобається в їх поведінці, що б хотілося змінити.

Учням пропонується закінчити речення:

«Я не люблю, коли мої однокласники ...»

«Було б добре, якби діти в нашому класі ...»

Листи дозволяється не підписувати. Ведучий збирає роботи і до наступного уроку готує таблицю відповідей, яка вивішується в класі.

Вправа-обговорення «Як розташувати до себе оточуючих».

Ведучий нагадує підліткам про Золоте правило моральності: «Поводь себе з іншими так, як хочеш, щоб ставилися до тебе». Далі можна навести приклади з життя або літератури, коли певна поведінка героя викликала відповідне ставлення оточуючих. На дошці записуються ті прийоми, які, на думку учнів, допомагають людині налагодити відносини з оточуючими (усмішка, спокійний тон, ввічливі слова, знаки уваги і турботи і т.ін).

Вправа «Подарунок однокласника».

Перед заняттям заготовлюються картки з іменами всіх присутніх в класі. Кожен з учнів витягує картку з ім'ям однокласника (важливо простежити, щоб дитині не дісталася власне ім'я, можна до того ж розрахувати так, щоб певні імена дісталися конкретним людям). Витягнувши картку, діти дивляться хто їм дістався, не розповідаючи про це оточуючим. Потім вони повинні написати, яку якість подарували б однокласнику, щоб йому було легше взаємодіяти з оточуючими. Картки збираються і передаються адресатам. Важливо простежити, щоб у записках не було нічого образливого. За бажанням підлітки можуть сказати, що їм подарували і чи подобається їм такий подарунок. У невеликих групах можна попросити кожного написати, що б він подарував собі сам, а потім порівняти з отриманими подарунками.

На закінчення слід сказати: «Ми обговорили з вами сьогодні, що допомагає налагодити відносини з оточуючими, ви побачили чого, на думку товаришів, вам не вистачає для успішного спілкування з ними. Робіть висновки. Саме в ваших силах змінити стосунки в класі в кращу сторону ».

Вправа «Малюємо одним олівцем». Всі розбиваються на пари. Кожній парі видається один аркуш паперу (формат А4) і один олівець або ручка. Кожен з учнів придумує, що б він хотів намалювати, але нікому не говорить про те, що задумав. За сигналом діти удвох беруться за олівець і намагаються намалювати задумане. Розмовляти можна. Потім малюнки збираються, і діти разом розглядають їх. Можна запитати, що було задумано, чи задоволені вони результатом. У невеликих групах обговорюються тактика малювання (хто піддався, хто домігся свого, хто знайшов компроміс) і відчуття від вправи.

Вправа «Самооцінка».

Підліткам пропонується відповісти на питання: «Що таке самооцінка? Що на неї впливає? »

Психолог підводить підсумок обговорення, наводить приклади. Можна сказати наступне: «Самооцінка - це те, як кожна людина оцінює сама себе: свої можливості, особливості, якості. Але складається вона з ставлення до людини оточуючих ». Потім можна перейти до вправи.

Кожен отримує два листочки, підписує їх, а потім малює три шкали. Після цього один з листочків діти здають ведучому (він стане в нагоді для наступної вправи), а на другому оцінюють самі себе за обраними заздалегідь параметрами

(Наприклад, дружелюбність, надійність, життєрадісність). Краще заздалегідь обговорити з учнями, що вони розуміють під вибраними якостями.

Вправа "Зворотній зв'язок".

Роздайте учням листочки з іменами однокласників (важливо простежити, щоб не попався власний).

Завдання: оцінити даного однокласника по тим же трьом параметрам. Після цього листочки треба зібрати і роздати господарям. Нехай діти порівнюють, як оцінили себе самі і як їх оцінив хтось із однокласників. Можна обговорити чи згодні вони з оцінкою і чому. Хто кого оцінював, не повідомляється.

Висновок: «Те, якими ми себе уявляємо, не завжди збігається з думкою оточуючих. Подумайте, чому так відбувається, можливо, варто щось змінити у вашій поведінці? ».

Вправа «Відчути іншого - дізнатися іншого».

Заняття розраховане на 15-20 осіб. Всі заняття з підлітками починаються з розсаджування. Підлітки сидять в колі, парти слід відсунути, щоб звільнити простір. Перед тим, як почати вправу, ведучі просять усіх, хто сидить уважно подивитися на того, хто сидить праворуч і ліворуч від них, запам'ятати, хто з якого боку, а потім на рахунок «три» сісти так, щоб і праворуч, і ліворуч виявилися зовсім інші люди.

Вправа «Поворот на 90 градусів».

Ця вправа дозволяє перевірити «спрацьованість» команди. Вся група встає в коло, обличчям до центру. Ведучий встає в центр кола і починає рахувати (з невеликими паузами): «Один, два, три і т.ін.». На кожен рахунок кожен учасник мовчки повертається на 90 градусів.

Завдання: не домовляючись, всім повернутися обличчям в одну сторону. Ведучий рахує доти, доки ця умова не буде виконана. Результат не обговорюється, але всі повинні запам'ятати число, до якого довелося дорахувати ведучому.

Вправа "Вітаю".

Всі учасники протягом 2-3 хвилин ходять по класу і зустрічаючись з кимось із групи, повинні привітатися з ним. Від зустрічей ухилятися не можна. Потім всі сідають і по колу швидко діляться враженнями: як почувалися під час вправи, були такі люди, кому не хотілося говорити «здрасуйте»?

Гра «Тварини».

Учасники витягують картки з назвами тварин (наприклад, собака, півень, віслик, корова). Всього 4-6 різних назв. Отримавши картку, учасник не має права нікому її показувати або говорити, що на ній написано, але може видавати звуки «свого» тваринного (гавкати, мукати і т. ін.).

Завдання: якнайшвидше знайти собі подібних (тобто тих, кому дісталася така ж тварина) і об'єднатися в групу.

Яка група збереться швидше? Потім ведучий запитує по черзі у груп: «Це у нас хто?» І учасники хором «відповідають» (мукають або кукуракають).

Вправа «Розділитися на групи».

Всім учасникам треба за хвилину розділитися на групи за різними ознаками: за знаком зодіаку, за улюбленим кольором і т.ін.

Вправа «Встати обличчям в одну сторону». Знову, як і спочатку, учасники повинні по команді ведучого повернутися в одну сторону. Коли мета буде досягнута, всі сідають і приступають до обговорення, коли вийшло швидше, чому, що заважало і т. ін.

Вправа «Зворотній зв'язок».

Цією вправою закінчується кожне заняття з підлітками. Кожного по колу просять сказати кілька слів про сьогоднішні заняття. Наприклад, відповіді на питання: який настрій після заняття, що сподобалося, а що - ні, чому?

Для проведення цього заняття необхідні два-три викладача-ведучих, так як 2 - 4 вправи вимагають поділу основної групи на дві-три підгрупи. Розподіл відбувається за заздалегідь складеними списками, щоб об'єднати в одній групі одних хлопців і, навпаки, розвести по різних інших. Наприклад, близьких друзів слід розвести.

Вправа «Пальці».

Всі учасники, не змовляючись, повинні по сигналу ведучого показати однакову кількість пальців. Гра продовжується до тих пір, поки не буде досягнутий потрібний результат. Ведучий повинен зафіксувати, скільки на це пішло часу.

Далі учасники діляться на невеликі підгрупи.

Вправа "Сніжний ком".

Всі учасники повинні по черзі представитись іншим, зробивши якийсь жест або назвавши якусь свою якість.

Вправа «Спостерігач».

Діти витягають картки з іменами учасників підгрупи, не кажучи іншим, хто їм дістався (важливо, щоб не витягли власне ім'я). Крім того, кожен замислюється якийсь жест і повторює його протягом всієї вправи.

Завдання: непомітно спостерігати за тим, чиє ім'я вказано на картці, і при цьому ненав'язливо повторювати задуманий жест. Поки триває спостереження (3-5 хвилин), ведучий ставить учасникам по черзі будь-які питання (наприклад, про погоду, про улюблене блюдо і т. ін.). Після закінчення часу кожен повинен сказати, хто, на його думку, спостерігав за ним і який жест робив той, за ким спостерігав він сам (не називаючи ім'я цієї дитини). Після цього діти перевіряють правильність своїх спостережень.

Вправа «Спина-руки».

Один з учасників (ведучий) повертається обличчям до стіни. Ведучий показує іншим певну кількість пальців - стільки долонь повинні одночасно доторкнутися до спини відвернувшись. Діти мовчки вирішують, хто з них виконає це завдання, а ведучий-учасник говорить, скільки рук до нього доторкнулося. Всі учасники повинні побувати в ролі ведучого. З'ясовується, хто найбільш чутливий.

Вправа «Перехід».

Всі учасники сідають у коло. Вони повинні уважно подивитися один на одного протягом хвилини і запам'ятати, хто де сидить. Після цього всі закривають очі і намагаються виконати вказівки ведучого. Розмовляти можна. Ведучий просить учасників помінятися місцями. Наприклад: «Таня міняється місцями з Катею, Вова з Марією» тощо. Названі підлітки, не відкриваючи очей, намагаються здійснити перехід.

Гра «Поміняйтеся місцями».

Вибирається ведучий, він встає в центр. Всі інші сидять в колі на стільцях, для ведучого стільця немає. Ведучий говорить: «Поміняйтеся місцями ті, хто або у кого... (хто любить гуляти, хто сьогодні не снідав, у кого є годинник і т. ін.)». Ті, хто володіють цією ознакою повинні встати і швидко пересісти на інше місце (сусідній стілець займати не можна), ведучий теж поспішає зайняти вільний стілець. Той, хто не встиг пересісти, стає ведучим.

Вправа «Пальці».

Повтор першої вправи. Порівнюється час, який знадобився для досягнення результату. Проводиться обговорення, в ході якого учасники говорять про те, що їм заважало впоратися із завданням швидше.

Вправа "Зворотній зв'язок".

Діти по колу діляться враженнями від заняття, говорять про свої почуття, про те, що було особливо цікавим, що сподобалося менше.

БУЛІНГУ – НІ!

ПРОЕКТ НА ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС ПРОЕКТІВ

« МОЇ ПРАВА – МОЄ ЖИТТЯ »

ВЕРОНІКА ДОРОНІНА

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДІТЕЙ

БУЛІНГУ – НІ!

**МЕТА ПРОЕКТУ: ФОРМУВАННЯ ПРАВОВИХ ЗНАНЬ, ПРАВИЛ ПОВЕДІНКИ В СУСПІЛЬСТВІ;
ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ, ЗДАТНОСТІ ДО УСПІШНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ПІДЛІТКІВ В СУСПІЛЬСТВІ.**

ЩО ТАКЕ БУЛІНГ?

- **БУЛІНГ (ВІД АНГЛ. BULLYING - ЗАЛЯКУВАННЯ, ФІЗИЧНИЙ І / АБО ПСИХОЛОГІЧНИЙ ТЕРОР СТОСОВНО ЛЮДИНИ) - ЦЕ ФОРМА ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ, КОЛИ ФІЗИЧНО АБО ПСИХІЧНО СИЛЬНИЙ ІНДИВІД АБО ГРУПА ОТРИМУЄ ЗАДОВОЛЕННЯ, ЗАВДАЮЧИ ФІЗИЧНУ АБО ПСИХОЛОГІЧНУ БІЛЬ СЛАБШІЙ В ДАНІЙ СИТУАЦІЇ ЛЮДИНІ.**

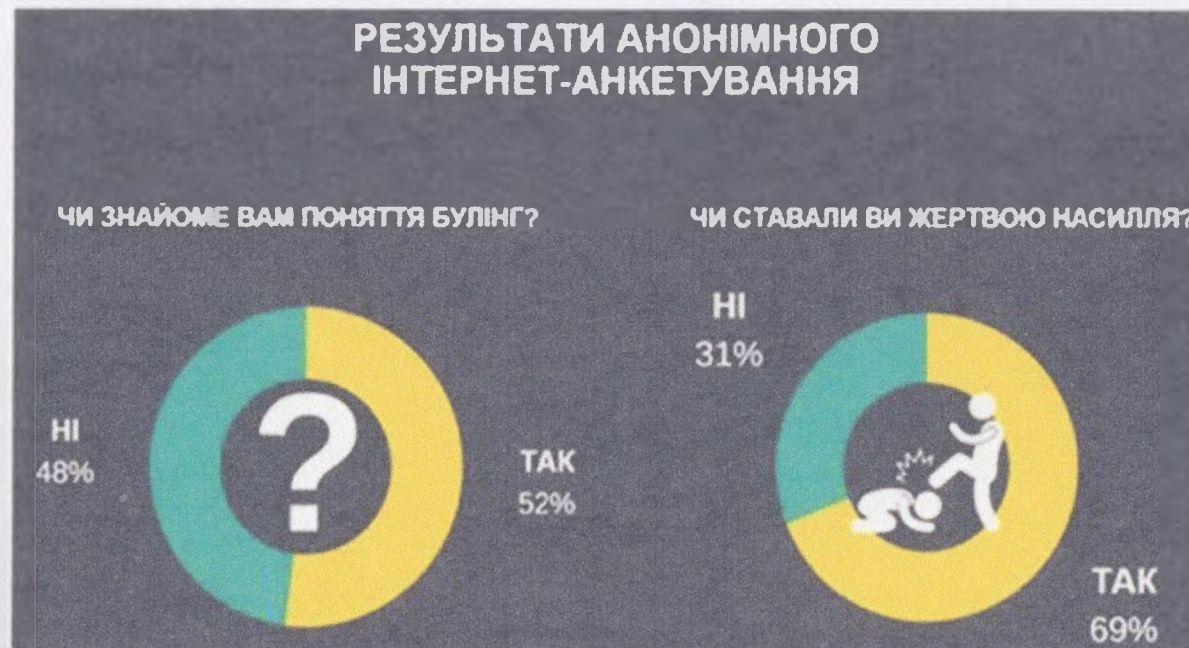
ВИДИ ЦЬКУВАННЯ

- **ВЕРБАЛЬНЕ (СЛОВЕСНЕ) - ГЛУЗУВАННЯ, ПРИВЛАСНЕННЯ КЛИЧОК, НЕСКІНЧЕНІ ЗАУВАЖЕННЯ ТА ОЦІНКИ, ВИСМІЮВАННЯ, ПРИНИЖЕННЯ В ПРИСУТНОСТІ ІНШИХ ТА ІН. ;**
- **НАВМИСНА СОЦІАЛЬНА ІЗОЛЯЦІЯ - БОЙКОТ, ВІДТОРГНЕННЯ, ВІДМОВА ВІД СПІЛКУВАННЯ З ЖЕРТВОЮ (З ДИТИНОЮ ВІДМОВЛЯЮТЬСЯ ГРАТИ, ЗАЙМАТИСЯ, НЕ ХОЧУТЬ З НИМ СИДІТИ ЗА ОДНІЄЮ ПАРТОЮ, НЕ ЗАПРОШУЮТЬ НА ДНІ НАРОДЖЕННЯ І Т.Д.);**
- **ФІЗИЧНЕ НАСИЛЬСТВО - ПОБИТТЯ, НАНЕСЕННЯ УДАРУ, ЛЯПАСИ, ПОТИЛИЧНИКИ, ПСУВАННЯ І ВІДБИРАННЯ РЕЧЕЙ ТА ІН.**

АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОЕКТУ:

Глобальне опитування про буллінг (знуцання у школах)

Кількість
респондентів:
2117
дата опитування:
14.04.2016

Буллінг — це явище, коли діти у школі постійно і цілеспрямовано знущаються з інших дітей, сміються над ними, цькують та ображають. Дані з опитувань U-Report у різних країнах увійшли у глобальний звіт про буллінг для Генеральної асамблеї ООН. — Чи є така проблема в Україні?

11%
ні

89%
так

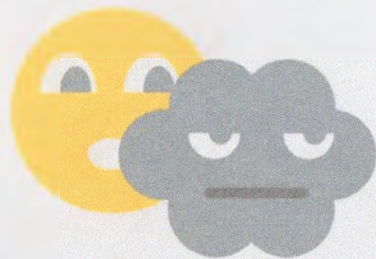
Глобальне опитування про буллінг (знуцання у школах)

Кількість
респондентів:
2117
дата опитування:
14.04.2016

Чи траплялися з Вами випадки буллингу?
Через які ознаки?

49%
не траплялися

49%
траплялися

52%
зовнішність

7%
стать

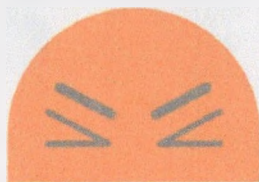
5%
орієнтація

5%
етнічна
належність

Глобальне опитування про буллінг (знущання у школах)

Чому відбувається таке
явище, як буллінг?

37%
дорослі
ігнорують

22%
свій варіант

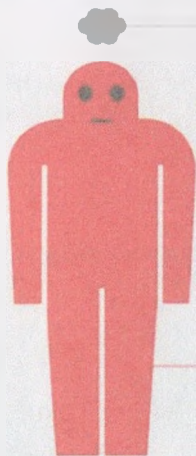

28%
через характер
деяких дітей

Кількість
респондентів:
2117
дата опитування:
14.04.2016

Найгірше у булінгу те, що
він вкрай негативно впливає:

3%
середовище
для навчання

88%
емоційний
і фізичний
стан

unicef

ДІТИ: САМОГУБСТВА І ЗЛОЧИНИ

Кількість самогубств серед дітей

2012 - 167
2013 - 159
2014 - 125
2015 - 148
2016 - 115

на кожне самогубство -
19 реальних спроб

27.4% дітей заявили, що
інколи втрачають бажання
жити

ДІТИ І ЗЛОЧИНИ

8781

2013

7446

2014

7467

4996

7171

2015

4809

5230

2016

4838

**ТЯЖКІ ТА ОСОБЛИВО
ТЯЖКІ ЗЛОЧИНИ**

2228 дітей вчинили
злочини

1089 дітей стали
жертвами

Дані за 2016 рік

● кількість кримінальних правопорушень
учинених неповнолітніми

● кількість неповнолітніх, які потерпіли
від кримінальних правопорушень

За даними Генпрокуратури та
Держстату України

ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ:

- **ТЕМАТИЧНІ БЕСІДИ**
- **ДИСКУСІЙНІ ГОЙДАЛКИ**
- **МАЙСТЕР – КЛАСИ З ПСИХОЛОГОМ**
- **КІНОПЕРЕГЛЯДИ**
- **АКЦІЇ**
- **КОНКУРС МАЛЮНКІВ І ПЛАКАТІВ**
- **ВИПУСК ТЕМАТИЧНИХ ФЛАСРІВ І ЗАКЛАДОК**
- **БАТЬКІВСЬКІ ЗБОРИ**

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ:

- **ЗАПОВНИТИ ПРОГАЛИНИ В ЗНАННЯХ УЧНІВ ПРО СВОЇ ПРАВА.**
- **ВИРОБЛЕННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК І УМІНЬ ПРАВОМІРНОЇ ПОВЕДІНКИ.**
- **ОТРИМАННЯ НАВИЧОК ДЛЯ САМОЗАХИСТУ ВІД БУЛЕРА**
- **ВІДПОВІДАЛЬНЕ СТАВЛЕННЯ ДО ПРАВОМІРНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ, ШАНОБЛИВЕ СТАВЛЕННЯ ДО ЗАКОНУ І ПРАВ ІНШИХ ДІТЕЙ.**

ЗУПИНИМО БУЛІНГ РАЗОМ!

ЯКЩО ВАША ДИТИНА АГРЕСОР

- Відверто поговоріть з дитиною про те, що відбувається, з'ясуйте мотивацію її поведінки;

- Уважно вислухайте дитину, з повагою поставтеся до її слів;

- Поясніть дитині, що її дії можуть бути визнані насильством, за вчинення якого наступає відповідальність*

- Чітко і наполегливо попросіть дитину припинити таку поведінку, але не погрожуйте обмеженнями і покараннями. Повідомте їй, що будете спостерігати за її поведінкою;

- Зверніться до шкільного психолога і проконсультуйтеся щодо поведінки своєї дитини під час занять – агресивна поведінка і прояви насильства можуть бути ознакою серйозних емоційних проблем.

Пам'ятайте, дитина-агресор не зміниться відразу! Це тривалий процес, який потребує витримки і терпіння!

**Доки дитині не виповнилося 18 років, відповідальність за її вчинки несуть батьки. Пам'ятайте, якщо ваша дитина порушує права іншої дитини, вчиняючи над нею насильство (булінг), батьки можуть бути притягнуті до адміністративної, кримінальної або цивільної відповідальності.*

**Знаю!
Дію!
Захищаю!**

МАЄШ ПИТАННЯ?

Проект Міністерства "Я МАЮ ПРАВО!" навчає громадян користуватися своїми правами та захищати їх у разі порушення

0 800 213 103

Єдиний контакт-центр системи безоплатної правової допомоги*

Звернутися за консультацією можуть як діти, так і їх батьки, учителі

pravo.minjust.gov.ua

**МІНІСТЕРСТВО
ЮСТИЦІЇ**

**БЕЗОПЛАТНА
ПРАВОВА
ДОПОМОГА** Національний центр з надання
публічної допомоги

*Цілодобово та безкоштовно в межах України

ЗУПИНИМО БУЛІНГ РАЗОМ!

**ЗАХИЩАЙ СВОЇ ПРАВА
РАЗОМ З МІН'ЮСТОМ!**